

Rapport

Uppföljning av SärNär –
principöverenskommelse mellan Region
Halland och Hallands kommuner

Gällande perioden 1 januari 2018 – 30 september 2021

Inledning

Region Halland och de halländska kommunerna fattade beslut om att ingå i principöverenskommelsen gällande SärNär (i fortsättningen: Nutritionsöverenskommelse). Samtidigt beslutade alla involverade parter att gemensamt följa upp Nutritionsöverenskommelsen inom två år från ikraftträdandet. Nutritionsöverenskommelsen började gälla den 1 januari 2018. Uppföljningen har dröjt på grund av coronapandemin.

Resultatet

Den gemensamma uppfattningen från de berörda parterna bedöms vara att Nutritionsöverenskommelsen fungerar bra. Vid en framtida revidering ska Nutritionsöverenskommelsens format och vissa formuleringar ses över. Dessutom är det önskvärt att denna överenskommelse harmoniserar bättre med Hemsjukvårdsavtalet. Bedömningen i nuläget är att revideringen ska göras tidigast efter nästa utvärdering som sker år 2024.

Parterna vittnar om bra samarbete och mer jämlik vård. I utvärderingen har dock ett antal olika utvecklingsmöjligheter identifierats som syftar till att förbättra arbetet i de områden som beskrivs i Nutritionsöverenskommelsen. Dessa utvecklingsmöjligheter sammanfattas längre ner.

Det fortsätta arbetet

En muntlig redovisning av resultatet genomfördes till Regional utvecklingsgrupp God och nära vård under våren 2022. Gruppen var enig över att varje aktör ska fortsätta med utvecklingsarbetet kring de frågorna som berör deras verksamhet. Regional utvecklingsgrupp gav Nätverk Nutrition som består av sakkunniga tjänstepersoner från Region Halland och de halländska kommunerna i uppdrag att arbeta vidare med de utvecklingsmöjligheterna som berör både Region Halland och de halländska kommunerna.

Utvecklingsmöjligheter

Gemensamma utvecklingsmöjligheter Region Halland och de halländska kommunerna:

- Förskrivningsansvar för sondnäringstillbehör (EN) till dietister för att möjliggöra samleverans med sondnäringen – pågående arbete inom förvaltningen Ambulans, diagnostik och hälsa på Region Halland.
- Se över och revidera rutiner för patienter med behov av dietistkontakt – pågående arbete.
- Förbättrade gemensamma rutiner vid vägning av patienter – pågående arbete som gäller förvaltningen Närsjukvården på Region Halland och kommunerna. Ta fram/utveckla rutiner för screening för undervikt och för övervikt. Ett identifierat behov hos kommunerna är bättre tillgång till rätt typ av vågar.
- Relevanta utbildningar inom området nutrition, även för kommunerna – pågående arbete via nutritionskonsulent på Hjälpmedelscentrum på Region Halland.
- Ökad tillgänglighet av logoped för sväljbedömning i hemmet för patienter i kommunal hemsjukvård som inte kan ta sig till sjukhus. Logopederna är idag anställda inom Region Halland och logopedbedömning görs på sjukhus.
- Återkommande utvärdering av Nutritionsöverenskommelsen – med växelvis huvudansvar mellan de olika aktörerna. Ska genomföras i samverkan med Region Hallands Hjälpmedelscentrum och Nätverk Nutrition. Nästa utvärdering sker år 2024.
-

- Utökad ansvarsområde för dietister – de ska ha ansvar för nutritionsbehandlingen och därmed lyfta en del av ansvaret från kommunens sjuksköterskor. Kommunens sjuksköterskor ska ha fortsatt ansvar för det basala nutritionsbehovet. Nätverk Nutrition ska utreda frågan och genomföra konsekvensanalys.
- Se över och vid behov revidera kommunsjuksköterskornas nutritionsansvar i kommunerna som hänger ihop med frågan ovan. Kommunerna ska formulera sitt behov, därefter kan Region Halland bemöta det.

Utvecklingsmöjligheter för Region Halland:

- Ta fram rutiner för att förebygga och identifiera undernäring inom öppenvården och närsjukvården
- Ta fram rutiner för att bedöma behov/intag av energi eller protein i närsjukvården
- Se över och vid behov revidera rutiner för måltidsfördelning, nattfasta och måltidsmiljö i alla berörda verksamheter
- Förbättrade rutiner gällande patienter med konstaterad dysfagi
- Ökad tillgänglighet för stöd från dietist för akuta ärenden
- Behov av personal som nutritionsansvariga på Hallands Sjukhus
- Mer frekventa besök av dietist på vårdcentralerna vid behov

Utvecklingsmöjligheter för de halländska kommunerna:

- Ökad följsamhet till Nutritionsöverenskommelsen att använda digitala förskrivningsstödet inom samtliga kommuner
- Ökad kompetens för sjuksköterskor i kommunen för att de ska kunna uppfylla sitt ansvar gällande basalt nutritionsomhändertagande
- Säkerställa att alla kommuner har utbildningar i nutrition, mat och måltider i berörda verksamheter och yrkesgrupper
- Säkerställa att alla kommuner har rutiner/riktlinjer för att bedöma behov och intag av energi och protein samt för att tillgodose behov av anpassad mat

Genomförande av utvärderingen

Med Region Hallands samordning påbörjades en enkät- och frågeformuläruppföljning av ovan överenskommelse under sommaren 2021. Enkäter skickades ut till följande verksamheter och grupper:

- *Enkät till kommunerna* – med frågor gällande rutiner och åtgärder i det basala nutritionsansvaret samt i vilken utsträckning man remitterar till dietist
- *Enkät till Region Hallands berörda verksamheter* (vårdcentraler och Hallands Sjukhus) – med frågor gällande rutiner och åtgärder i systematiskt nutritionsomhändertagande i öppen och sluten vård samt i vilken utsträckning man remitterar till dietist för specifik nutritionsbehandling
- *Enkät till dietisterna i Region Halland* – med frågor gällande nutritionsbehandling till patienter med sondnäring i hemmet och kvalificerad rådgivning till kommunpatienter med specifika behov och remissflöde från kommunerna

- *Frågor till Hjälpmedelscentrum* – med frågor gällande nutritionsuppdraget innefattande digitalt förskrivarsystem, förskrivarutbildning, beställning, distribution och fakturering
- *Frågor till implementeringsgruppen (Nätverk Nutrition)* – med frågor gällande arbetsformer under Nutritionsöverenskommelsens implementeringsfas samt frågor om vad man ser kan utvecklas inom Nutritionsöverenskommelsens ramar

Svarsfrekvensen var varierande. Svaren sammanställdes av en arbetsgrupp bestående av tjänsteperson från Region Hallands Hälso- och sjukvårdsavdelning och representanter från Nätverk Nutrition.

Bilaga

Principöverenskommelse gällande SärNär

Rapporten är framtagen av Eva Jadeling, hälso- och sjukvårdsstrateg, avd. Kvalitet inom hälso- och sjukvård, Region Halland i samverkan med representanter från Nätverk Nutrition